

ORIENTATION OF STUDENTS' PERSONAL VALUES

UNDER THE IMPACT OF GLOBALIZATION AND THE 4.0 INDUSTRIAL REVOLUTION

Do Thi Thanh Huong

Faculty of Political Theory, Thuong Mai University

Email: huong.dtt2@tmu.edu.vn

Article History

Received: 11/7/2025

Reviewed: 01/8/2025

Revised: 27/8/2025

Accepted: 22/9/2025

Released: 30/9/2025

DOI:

<https://doi.org/10.64223/tvj.p2025.v1.i3.a43>

ORCID iD:

<https://orcid.org/0009-0004-1708-1393>

Values and value orientations are historical and universal categories; however, in the context of globalization and the 4.0 Industrial Revolution, this issue is urgent and has profound current significance. Based on systematizing and clarifying fundamental theoretical concepts, the article focuses on analyzing the multidimensional impacts of contemporary factors on the value system of young people. Through an overview of recent empirical research on students' value choices, the study proposes a number of directional solutions to help students build a personal value system suitable for the current context.

Keywords: Values; Value orientation; Students; Globalization; 4.0 Industrial Revolution.

1. Đặt vấn đề

Giá trị với tư cách là sản phẩm của quá trình tương tác giữa khách thể và chủ thể, mang bản chất lịch sử và luôn vận động, biến đổi cùng với sự thay đổi của bối cảnh kinh tế, văn hóa, xã hội. Hiện nay, bối cảnh toàn cầu hóa và cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đang tạo ra những biến đổi mang tính bước ngoặt, tác động sâu sắc đến mọi mặt đời sống xã hội Việt Nam, qua đó định hình lại hệ giá trị của các thế hệ. Sự biến đổi trong định hướng giá trị của sinh viên là một hệ quả tất yếu của quá trình này. Thực tiễn đó đặt ra những câu hỏi nghiên cứu cấp thiết: Toàn cầu hóa và cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đang tác động đến định hướng giá trị của sinh viên theo những cơ chế và mức độ nào. Đây là những giá trị bản thân đang được sinh viên ưu tiên lựa chọn. Cần có những giải pháp nào để hỗ trợ và định hướng cho sự phát triển hệ giá trị của sinh viên trong giai đoạn hiện nay. Đây là những vấn đề trọng tâm mà bài viết mong muốn làm sáng tỏ.

2. Giá trị bản thân và định hướng giá trị bản thân

Giá trị là khái niệm được tiếp cận dưới nhiều góc độ khác nhau. Hiểu một cách chung nhất, giá trị là cái gì đó có ích, cái tốt, cái cần cho sự tồn tại, phát triển của con người; phản ánh mối quan hệ giữa chủ thể với khách thể, giữa con người với con người và giữa chủ thể với chính mình.

Trong quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, giá trị là một phạm trù mang tính biện chứng, luôn biểu hiện dưới hai hình thái cơ bản: giá trị vật chất và giá trị tinh thần (bao gồm các giá trị văn hóa, đạo đức, thẩm mỹ...). Bản chất của giá trị không phải là một

hàng số tuyệt đối, mà mang tính lịch sử - xã hội sâu sắc. Theo đó, quan niệm về giá trị có sự biến đổi và khác biệt, phụ thuộc vào từng bối cảnh không gian - thời gian, chế độ chính trị và đặc thù văn hóa của mỗi cộng đồng, dân tộc.

Quá trình phát triển của lịch sử nhân loại về bản chất là quá trình không ngừng kiến tạo, nhận thức, kế thừa và phát triển các hệ giá trị, hướng tới những chuẩn mực ngày càng nhân văn hơn. Những giá trị đã được kiểm chứng qua thực tiễn lịch sử và được cộng đồng thừa nhận sẽ kết tinh thành các chuẩn mực xã hội, đóng vai trò định hướng và điều chỉnh hành vi con người. Sự tập hợp các giá trị theo những nguyên tắc và lợi ích nhất định hình thành nên hệ giá trị. Trong hệ giá trị đó, các giá trị được sắp xếp theo một trật tự ưu tiên, cấu thành nên thang giá trị (hay thước đo giá trị). Các thang giá trị này có nguồn gốc từ hoạt động lao động sáng tạo trong thực tiễn lịch sử của quần chúng, được đúc kết và khái quát hóa. Do đó, khi các điều kiện lịch sử - xã hội thay đổi, các hệ giá trị và thang giá trị cũng vận động, biến đổi tương ứng. Điều này khẳng định luận điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về bản chất xã hội, tính thực tiễn, tính lịch sử và tính có thể nhận thức được của giá trị.

Giá trị bản thân được định nghĩa là hệ thống những niềm tin, nguyên tắc và chuẩn mực mà mỗi cá nhân xem là quan trọng, có ý nghĩa, đóng vai trò định hình bản thân và là kim chỉ nam cho hành động của họ. Khi các giá trị cá nhân hài hòa với lợi ích chung, được cộng đồng thừa nhận và thể chế hóa, chúng sẽ chuyển hóa thành giá trị xã hội, thực hiện chức năng điều chỉnh và thâm định hành vi xã hội.

Quá trình chủ thể lựa chọn, nội tâm hóa và sắp xếp các giá trị theo một trật tự ưu tiên nhằm định hướng cho nhận thức và hành vi được gọi là định hướng giá trị bản thân. Đây là một cơ chế tâm lý - xã hội, phản ánh sự lựa chọn mang tính chủ quan của cá nhân đối với các giá trị mà họ cho là hữu ích và cần thiết. Tuy nhiên, quá trình này không hoàn toàn tự do, mà luôn chịu sự chi phối và quy định khách quan của các điều kiện lịch sử, văn hóa, giai cấp và hệ tư tưởng.

Trong bối cảnh đương đại, toàn cầu hóa và cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0 đã trở thành những yếu tố có tác động sâu sắc, mang tính khách quan đến mọi lĩnh vực đời sống, bao gồm cả sự hình thành và biến đổi hệ giá trị của con người. Mặc dù mức độ và hình thái tác động có sự khác biệt giữa các chủ thể khác nhau, nhưng sự biến đổi trong định hướng giá trị là một xu thế tất yếu. Do đó, phân tích và làm sáng tỏ những tác động của bối cảnh này đến định hướng giá trị bản thân của sinh viên trở thành một nhiệm vụ khoa học cấp thiết.

3. Phân tích tác động của bối cảnh đương đại đến định hướng giá trị của sinh viên

Trong bối cảnh đương đại, sự tương tác phức hợp giữa toàn cầu hóa và cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0 đã và đang tạo ra những tác động đa chiều, sâu sắc đến quá trình hình thành và định hướng giá trị bản thân của sinh viên. Để phân tích một cách hệ thống, có thể nhận diện các tác động này thông qua bốn phương diện nổi bật sau: Tác động của toàn cầu hóa kinh tế đến văn hóa tiêu dùng; Tác động của Cách mạng khoa học công nghệ đến các chuẩn giá trị nghề nghiệp; Tác động của công nghệ truyền thông đến phương thức tương tác xã hội và đời sống cá nhân; Tác động của toàn cầu hóa văn hóa đến các giá trị đạo đức và thẩm mỹ.

Thứ nhất, trên phương diện kinh tế, toàn cầu hóa thúc đẩy sự hình thành một xã hội tiêu dùng, tác động trực tiếp đến các giá trị vật chất và lối sống của sinh viên. Lý thuyết của Jean Baudrillard (1970) về xã hội tiêu dùng đã chỉ ra rằng, hành vi tiêu dùng trong bối cảnh này không chỉ nhằm thỏa mãn nhu cầu thực tế, mà còn là một phương thức kiến tạo và biểu đạt bản sắc thông qua "ý nghĩa biểu tượng" của hàng hóa. Sự du nhập của lối sống này vào Việt Nam đã dẫn đến sự trỗi dậy của các giá trị vật chất trong một bộ phận sinh viên, biểu hiện qua xu hướng chạy theo thương hiệu, đề cao hình thức và tiện nghi vật chất như một thước đo giá trị bản thân. Hệ quả của quá trình này là nguy cơ xói mòn các giá trị tinh thần cốt lõi và sự lệch hướng trong việc lựa chọn giá trị, khi các giá trị phương tiện (vật chất) bị tuyệt đối hóa, lấn át các giá trị mục đích (nhân văn).

Thứ hai, cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0 với các trụ cột là kỹ thuật số, công nghệ sinh học và vật lý, đang tái cấu trúc sâu sắc thị trường lao động toàn

cầu. Quá trình này hình thành một hệ chuẩn giá trị nghề nghiệp mang tính quốc tế, đòi hỏi người lao động phải trang bị các năng lực cốt lõi như ngoại ngữ, kỹ năng số, tư duy sáng tạo và khả năng thích ứng. Đối với sinh viên, bối cảnh này tạo ra một áp lực kép: một mặt, họ buộc phải đáp ứng các tiêu chuẩn chung để đảm bảo cơ hội việc làm và hội nhập; mặt khác, họ phải đối mặt với thách thức trong việc dung hòa những yêu cầu nghề nghiệp khách quan này với định hướng giá trị và mục tiêu sống mang tính cá nhân.

Thứ ba, sự bùng nổ của công nghệ viễn thông và mạng xã hội (Facebook, Zalo, Youtube) đã kiến tạo một không gian tương tác xã hội mới, song song với thế giới thực. Không gian này mang lại những lợi ích tích cực trong việc kết nối, huy động nguồn lực xã hội và chia sẻ tri thức. Tuy nhiên, nó cũng tiềm ẩn nguy cơ làm mờ ranh giới giữa thực và ảo. Hiện tượng "sống ảo" - sự kiến tạo một bản sắc cá nhân được lý tưởng hóa, khác biệt so với thực tế trên không gian mạng đang trở nên phổ biến. Đối với một bộ phận sinh viên, sự đắm chìm trong không gian ảo có thể dẫn đến sự nhiễu loạn trong hệ quy chiếu giá trị, gây khó khăn trong việc phân định giữa giá trị đích thực và giá trị ảo, ảnh hưởng đến nhận thức và hành vi trong đời sống thực.

Thứ tư, toàn cầu hóa văn hóa thông qua các sản phẩm nghệ thuật và truyền thông đại chúng, tạo ra một môi trường giao thoa và tiếp biến văn hóa sâu rộng. Quá trình này một mặt làm phong phú đời sống tinh thần và đa dạng hóa thị hiếu thẩm mỹ của sinh viên. Mặt khác, việc tiếp nhận thụ động, thiếu chọn lọc các luồng văn hóa ngoại lai có thể dẫn đến sự biến dạng trong lý tưởng thẩm mỹ và lối sống. Điều này biểu hiện qua sự xuất hiện của những xu hướng thẩm mỹ xa lạ, thậm chí xung đột với các giá trị đạo đức và chuẩn mực văn hóa truyền thống của dân tộc, gây ra những lệch chuẩn trong định hướng giá trị của một bộ phận sinh viên.

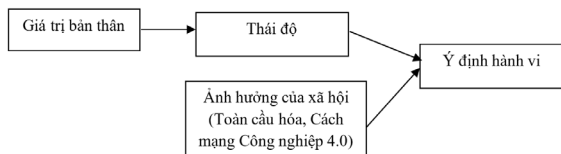
Có thể nói, tác động trên đây của toàn cầu hóa đối với việc lựa chọn các giá trị bản thân của sinh viên là mạnh mẽ và rõ nét nhất; trong đó, ảnh hưởng tích cực cũng có, tiêu cực cũng có. Vậy, trên thực tế có những giá trị bản thân nào mà sinh viên đang quan tâm hiện nay? Câu trả lời thích đáng cho vấn đề này là sự giải đáp phù hợp nhất cho những thắc mắc của họ.

4. Cái gì được coi là giá trị bản thân của sinh viên hiện nay?

Một câu hỏi được nhiều người quan tâm: "Cái gì có thể coi là giá trị bản thân?". Cái được coi là giá trị bản thân chỉ khi nào nó trở thành một bộ phận thiết yếu của cuộc sống cá nhân; chỉ khi nào nó đảm bảo sự tồn tại của cá nhân và chỉ khi nào nó có khả năng phát triển cuộc sống của cá nhân. Do đó, cái được coi là giá trị bản thân phải được thẩm định, sàng lọc

qua ba phương diện trong cuộc sống cá nhân một con người: Nó như một phần của cuộc sống; Như là phương tiện để bảo tồn cuộc sống; Giá trị bản thân như là sức mạnh định hướng cuộc sống. Như vậy, giá trị bản thân không thể được nhận thức bên ngoài bối cảnh giá trị, bởi lẽ sự hình thành các giá trị bản thân cũng tuân theo cách thức giống như quá trình hình thành các giá trị.

Những giá trị bản thân mà sinh viên hướng đến được xác định qua ba mối quan hệ: giá trị bản thân - thái độ - ý định hành vi, đặt trong bối cảnh toàn cầu hóa và Cách mạng Công nghiệp 4.0.

Mô hình nghiên cứu đề nghị (Hiệp, V. V., Thủy, N. T. - 2015)

Nhận thức được điều này, chúng tôi hướng đến hai vấn đề: “Giá trị bản thân nào có thể sản sinh ra các giá trị?” và “Giá trị bản thân nào có thể gây tổn hại nhiều hơn là ích lợi?”. Câu trả lời thỏa mãn sẽ giúp chúng ta nhận diện một thang giá trị bản thân tương đối căn bản mà các bạn Sinh viên đang hướng đến hiện nay.

Khảo sát về biểu hiện các giá trị bản thân của Sinh viên trong một số công trình nghiên cứu đã khắc họa khá rõ nét những giá trị nổi bật mà Sinh viên đang hướng tới. Có thể kể đến đề tài cấp Bộ: “Định hướng giá trị cho Sinh viên trong bối cảnh toàn cầu hóa”, mã số B2015-42-33 do Huy, T. D. làm chủ nhiệm. Đề tài đã khảo sát sinh viên của 5 trường đại học trên cả nước. Khi tìm hiểu về quan điểm của sinh viên, nghiên cứu đã đưa ra một số giá trị cốt lõi, gồm: sức khỏe; hạnh phúc; giàu sang; sự bình yên; địa vị; học vấn; yêu cầu sinh viên lựa chọn và sắp xếp theo mức độ (5 mức) quan trọng khác nhau. Kết quả như sau: sức khỏe (72,5%); hạnh phúc (55,4%); sự bình yên (37,5%); học vấn (33,9%) là những giá trị mà Sinh viên đánh giá cao, được nhiều Sinh viên lựa chọn làm mục đích sống của mình. Những giá trị như giàu sang, hay địa vị cao không được Sinh viên coi như mục đích sống. Điều này cho thấy, xu hướng chung của Sinh viên là hướng đến một cuộc sống bình lặng, bình dị và thiết thực phù hợp với khả năng.

Cũng trong nghiên cứu của tác giả Thao, C.X. về “Định hướng giá trị của thanh niên sinh viên hiện nay” đã chỉ ra có 5 giá trị tiêu biểu được Sinh viên lựa chọn nhiều nhất, xếp theo thứ tự ưu tiên. Sức khỏe là giá trị đầu tiên, cơ bản và quý giá nhất đối với Sinh viên, vì họ ý thức rằng, nếu không có sức khỏe thì họ rất khó để đạt được những giá trị khác.

Bên cạnh sức khỏe là ý chí và nghị lực là phẩm chất rất quan trọng trong bối cảnh toàn cầu hóa khi họ đứng trước rất nhiều sự lựa chọn, thậm chí là cảm dỗ trong cuộc sống, nếu không thực sự có ý chí và nghị lực thì Sinh viên rất dễ sa ngã, đưa mình theo lối sống hưởng thụ. Các yếu tố học vấn và tri thức, danh dự và nhân phẩm, việc làm và nghề nghiệp cũng được Sinh viên coi là rất quan trọng trong cuộc sống của họ. Điều này nói lên sự lựa chọn các giá trị mang màu sắc khẳng định cái tôi và sự thành đạt trong cuộc sống. Các giá trị bản thân được Sinh viên xác nhận là quan trọng bao gồm: biết cách sống; quan hệ xã hội; tính đoàn kết cộng đồng; quyền tự do cá nhân; xây dựng lòng nhân ái.

Có thể nhận thấy, những giá trị bản thân mà Sinh viên lựa chọn là những giá trị căn bản, giá trị nền của cuộc sống, nó không mang tính cấp thiết để lập thân, lập nghiệp nhưng lại rất phù hợp để hòa nhập vào môi trường xã hội và cũng khẳng định được cá tính riêng của mình. Bên cạnh đó, nhóm không quan trọng thì yếu tố giàu sang, danh vọng được nhiều Sinh viên cho là không có ý nghĩa quan trọng nhất trong cuộc sống của họ. Còn các yếu tố khác có rất ít Sinh viên lựa chọn.

Nghiên cứu của tác giả Bích, B. T. (2013) về “Định hướng giá trị lối sống sinh viên ở một số trường đại học tại thành phố Hồ Chí Minh”, các giá trị mà Sinh viên coi trọng nhất hiện nay, theo thứ tự là: (1) Gia đình hạnh phúc; 2. Sức khỏe; (3) Việc làm; (4) Công lý; (5) Hòa bình; (6) Tự do; (7) Tình yêu; (8) Học vấn cao; (9) Địa vị xã hội; (10) Cái đẹp. Các giá trị bản thân được Sinh viên hướng đến các giá trị nền tảng như hạnh phúc, sức khỏe, việc làm, công lý... Đồng thời, Sinh viên hiện nay có xu hướng đề cao vai trò cá nhân và nhu cầu tự khẳng định mình; có nhu cầu hướng tới những giá trị có ý nghĩa thành đạt cá nhân; những giá trị có ý nghĩa tập thể, xã hội được xác định thấp hơn song độ phân biệt với cá nhân là không cao.

Khi hướng sự lựa chọn của mình vào các giá trị nêu trên, thái độ của Sinh viên biểu hiện ở việc hài lòng hay không hài lòng với cuộc sống của mình với các cấp độ: 30,1% hài lòng; 52,8% tương đối hài lòng; 13,9% không hài lòng; 2,7% không xác định được (Thao, C. X.). Có thể nói rằng, với 1/3 số người được hỏi có thái độ hài lòng trong khi hơn một nửa chỉ tương đối hài lòng, một mặt phản ánh nhu cầu khát vọng của Sinh viên tạo dựng cuộc sống dựa trên nền tảng giá trị cốt lõi về hạnh phúc, sức khỏe, việc làm, công lý... Tuy nhiên, đặt trong xu thế toàn cầu hóa với nhiều thuận lợi nhưng cũng không ít khó khăn thử thách, do đó chỉ một phần đạt được như mong muốn của họ, còn lại số nhiều là không đạt được như mong muốn nên họ chỉ có cảm giác tương đối hài lòng. Một bộ phận khác (1/4) không xác định được hoặc không hài lòng phản ánh những áp lực của cuộc sống mà họ phải đối diện

như: gánh nặng vật chất, điều kiện sinh hoạt thiếu thốn hoặc ảnh hưởng của các tệ nạn xã hội, việc làm, thu nhập trong tương lai...

Khi tìm hiểu về các yếu tố quyết định sự thành đạt của Sinh viên, kết quả nghiên cứu của tác giả Thao, C.X. có hệ thống thứ bậc ưu tiên như sau: (1) Sự nỗ lực học tập của cá nhân; (2) Có định hướng đúng; (3) Quan hệ cá nhân; (4) Tình yêu nghề nghiệp; (5) Sự may mắn; (6) Có địa vị gia đình; (7) Các yếu tố khác.

Tổng hợp kết quả cho thấy, sự nỗ lực học tập của cá nhân được Sinh viên cho là quan trọng nhất quyết định sự thành đạt của bản thân trong nghề nghiệp; có định hướng đúng xếp thứ hai, tiếp theo là các yếu tố khác. Điều này cho thấy, Sinh viên khi đã lựa chọn các giá trị cho bản thân đề cao sức khỏe, công việc, ý chí, nghị lực, danh dự và nhân phẩm... thì phần lớn đều khá hài lòng với sự lựa chọn của mình, từ đó ý thức rõ ràng hành vi của mình đều gắn với sự nỗ lực từ chính bản thân, ít phụ thuộc vào người khác hay chờ đợi may mắn.

Nhận định về xu hướng biến đổi định hướng giá trị bản thân của Sinh viên trong bối cảnh toàn cầu hóa và Cách mạng Công nghiệp 4.0, một số nghiên cứu đã chỉ ra rằng, các giá trị lựa chọn chính trong hệ giá trị chung của một bộ phận không nhỏ Sinh viên hiện nay là hướng nhiều đến các giá trị gắn liền với cuộc sống của họ, giúp họ thỏa mãn ngay nhu cầu cả vật chất lẫn tinh thần mà không phải vất vả, áp lực. Một số giá trị truyền thống bị loại bỏ thay thế bằng giá trị mới được hình thành, hướng đến các giá trị hiện đại, văn minh. Bên cạnh đó, một nhận định đáng chú ý là: “Định hướng của Sinh viên đang có xu thế vận động về phía các giá trị vật chất, các giá trị bản thân, thể hiện ở chỗ hướng về lợi ích cá nhân, thỏa mãn nhu cầu của bản thân mang tính thực dụng, vị kỷ” (Huy, T. D. 2018). Sự lựa chọn này không hẳn là không tốt, song nếu để nó vận động, biến đổi một cách thái quá sẽ trượt dài sang phía phản giá trị, “lệch chuẩn”. Nghiêm trọng hơn là một bộ phận nhỏ Sinh viên có thái độ bàng quan, lạnh lùng, vô cảm, thờ ơ, thiếu trách nhiệm với những vấn đề của cộng đồng, không quan tâm, không tham gia các hoạt động xã hội, hoặc nếu tham gia chỉ là hình thức hoặc vì lợi ích cá nhân. Trong tình hình như vậy, điều chỉnh xu thế vận động của các giá trị bản thân của sinh viên hiện nay đang đặt ra như một nhu cầu cấp bách.

5. Một số giải pháp

Trên cơ sở những phân tích về thực trạng và các yếu tố tác động, bài viết đề xuất một số giải pháp mang tính định hướng nhằm nâng cao hiệu quả công tác giáo dục giá trị bản thân cho Sinh viên trong bối cảnh hiện nay.

Thứ nhất, nghiên cứu, xây dựng một khung giá trị tham chiếu cho Sinh viên. Đây là nhiệm vụ mang tính nền tảng, đòi hỏi phải xác lập được một hệ giá

trị vừa kế thừa các giá trị văn hóa dân tộc cốt lõi, vừa đáp ứng được các yêu cầu của bối cảnh hội nhập quốc tế và Cách mạng Công nghiệp 4.0. Hệ giá trị này cần được xây dựng dựa trên các nguyên tắc khoa học, khách quan, đóng vai trò là cơ sở định hướng cho các hoạt động giáo dục và tự giáo dục của Sinh viên.

Thứ hai, thể chế hóa và nâng cao vai trò của giáo dục giá trị trong hệ thống giáo dục đại học. Tham khảo kinh nghiệm quốc tế, đặc biệt từ các quốc gia trong khu vực như Singapore, Thái Lan và Indonesia, việc tích hợp giáo dục giá trị vào chương trình đào tạo chính quy là một giải pháp hữu hiệu. Cụ thể, kiến nghị việc nghiên cứu và triển khai môn học “Giáo dục giá trị” hoặc các chuyên đề tích hợp vào chương trình đào tạo. Mục tiêu của các chương trình này là trang bị cho Sinh viên hệ thống lý luận nền tảng, phương pháp nhận diện, phân tích và thẩm định các hệ giá trị. Qua đó, hỗ trợ Sinh viên trong quá trình tự ý thức, tự điều chỉnh và hoàn thiện giá trị bản thân, đồng thời góp phần khắc phục các biểu hiện lệch chuẩn trong nhận thức và hành vi.

Thứ ba, đa dạng hóa các hình thức giáo dục giá trị thông qua hoạt động trải nghiệm thực tiễn. Bên cạnh giáo dục lý thuyết, cần tạo ra một môi trường thực tiễn phong phú để Sinh viên có cơ hội nội tâm hóa các giá trị. Việc tổ chức thường xuyên và có định hướng các hoạt động ngoại khóa, dự án tình nguyện, phục vụ cộng đồng và chương trình hướng nghiệp sẽ giúp Sinh viên áp dụng tri thức vào thực tế. Các hoạt động này tạo điều kiện để Sinh viên trải nghiệm, kiểm chứng và củng cố các giá trị như trách nhiệm, sự cống hiến, lòng nhân ái và giá trị lao động. Quá trình này giúp chuyển hóa nhận thức lý thuyết thành niềm tin và hành vi, qua đó gia tăng tính bền vững của hệ giá trị cá nhân đã được định hình.

6. Kết luận

Từ những phân tích đã trình bày, có thể khẳng định rằng, định hướng giá trị bản thân là một phạm trù phức hợp, vừa bao hàm quá trình nhận thức và lựa chọn mang tính chủ quan của cá nhân, vừa chịu sự tác động sâu sắc của quá trình giáo dục và xã hội hóa giá trị từ cộng đồng. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và Cách mạng Công nghiệp 4.0, quá trình này đang diễn ra với những biến đổi sâu sắc, đa chiều trong hệ giá trị của Sinh viên, thể hiện qua sự trỗi dậy của các giá trị vật chất, sự tái định hình các chuẩn mực nghề nghiệp và sự nhiễu loạn từ không gian ảo.

Do đó, việc triển khai một cách đồng bộ và nhất quán các giải pháp đã đề xuất - từ việc xây dựng khung giá trị tham chiếu, thể chế hóa giáo dục giá trị, đến đa dạng hóa hoạt động trải nghiệm có ý nghĩa chiến lược. Điều này không chỉ nhằm giải quyết các vấn đề thực tiễn trước mắt, mà còn hướng đến kiến tạo một môi trường giáo dục tích cực, hỗ trợ Sinh viên xây dựng một hệ giá trị bản thân hài hòa, cân bằng và phù hợp với yêu cầu của thời đại mới.

Tài liệu tham khảo

- Ban, L.G.; Kiệt, N.T.(Đồng chủ biên) (2014). *Giá trị văn hóa truyền thống dân tộc với việc xây dựng nhân cách sinh viên Việt Nam hiện nay*. Nxb. Chính trị Quốc gia.
- Bích, B.T.(2008). Luận văn Thạc sỹ Tâm lý học. “*Định hướng giá trị lối sống sinh viên ở một số trường đại học tại Thành phố Hồ Chí Minh*”, bảo vệ 2008, tại Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.
- Hạc, P.M.; Tiên,T.D.(Đồng chủ biên) (2015). *Định hướng giá trị con người Việt Nam thời kỳ đổi mới và hội nhập*. Nxb. Chính trị Quốc gia.
- Thêm, T.N.(2016). *Hệ giá trị Việt Nam từ truyền thống đến hiện đại và con đường tới tương lai*. Nxb.Văn hóa - Văn nghệ.
- Thoa, Đ.T.K.; Minh,Đ.H.(2008). *Giáo dục giá trị sống cho học sinh trung học phổ thông*. Nxb.Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Huy,T.D.(2018).*Định hướng giá trị cho sinh viên trong bối cảnh toàn cầu hóa*. Đề tài cấp Bộ, Mã số B2015-42-33, tr.59.
- Bình,T.; Phương,A.(2022). *Giáo dục đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên trong nhà trường và gia đình*. Nxb.Hồng Đức.
- Thi,N. T.(2018). *Định hướng giá trị cho sinh viên trường đại học trong giai đoạn hiện nay*. Tạp chí Quản lý giáo dục.
- Quê,N.T.(2024). *Giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục giá trị đạo đức truyền thống cho sinh viên đại học hiện nay - Nghiên cứu trường hợp tại Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hưng Yên*. Tạp chí Quản lý nhà nước.
- Quỳnh,N.T.N.và cộng sự (2024). *Giáo dục giá trị*. Nxb. Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.
- Hiệp,V.V.;Thùy,N.T.(2015). *Ảnh hưởng của các giá trị cá nhân đến ý định lựa chọn của sinh viên ở kỳ túc xá trường đại học Nha Trang*.
- Thao, C.X. (2022). *Định hướng giá trị của thanh niên, sinh viên hiện nay*.

ĐỊNH HƯỚNG GIÁ TRỊ BẢN THÂN CỦA SINH VIÊN**DƯỚI TÁC ĐỘNG CỦA TOÀN CẦU HÓA VÀ CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0****Đỗ Thị Thanh Hương**

Khoa Lý luận Chính trị
Trường Đại học Thương mại
Email: huong.dtt2@tmu.edu.vn

Ngày nhận bài: 11/7/2025
Ngày phản biện: 01/8/2025
Ngày tác giả sửa: 27/8/2025
Ngày duyệt đăng: 22/9/2025
Ngày phát hành: 30/9/2025

DOI:

<https://doi.org/10.64223/tvj.p2025.v1.i3.a43>

ORCID iD:

<https://orcid.org/0009-0004-1708-1393>**Tóm tắt:**

Gia trị và định hướng giá trị là những phạm trù mang tính lịch sử, phổ quát; tuy nhiên, trong bối cảnh toàn cầu hóa và cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0, vấn đề này lại mang tính cấp thiết và ý nghĩa thời sự sâu sắc. Trên cơ sở hệ thống hóa và làm rõ các khái niệm lý luận nền tảng, bài viết tập trung phân tích những tác động đa chiều của các yếu tố thời đại đến hệ giá trị của thanh niên. Thông qua việc tổng quan các công trình nghiên cứu thực nghiệm gần đây về sự lựa chọn giá trị của Sinh viên, nghiên cứu đề xuất một số giải pháp mang tính định hướng nhằm góp phần hỗ trợ Sinh viên xây dựng hệ giá trị cá nhân phù hợp với bối cảnh hiện nay.

Từ khóa: Giáo dục đại học tư thực; Chất lượng đào tạo; Chuyển đổi số; Hội nhập quốc tế; Nghiên cứu ứng dụng và đổi mới sáng tạo; Kinh tế số.